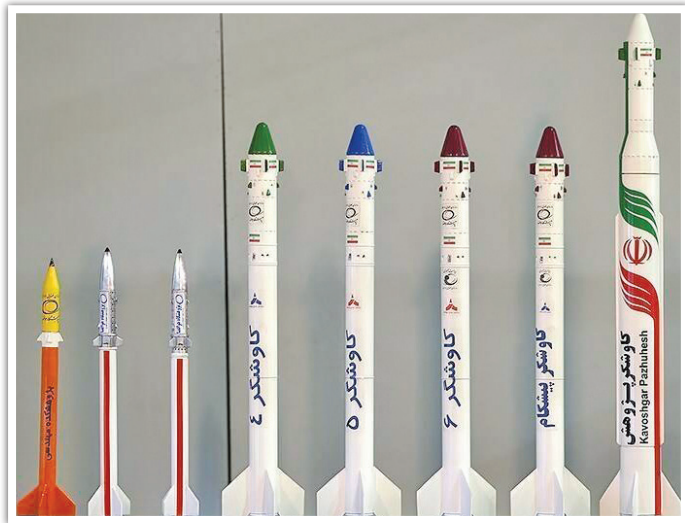

۵۰۰ کیلومتری از سطح زمین است که برای تحقق آن، پرتابگر سیمرغ و ماهواره‌های پارس ۱، ظفراو ۲، پیام ۱ و ۲، طلوع و ناهید ۱ و ۲ طراحی و ساخته شده‌اند. ماهواره‌هایی که برخی از آنها پرتاب شده (ظفرا و پیام که البته متأسفانه ناموفق بودند) و برخی دیگر در نوبت پرتاب‌اند (پارس و ناهید ۲). گام سوم هم قرار دادن موفق ماهواره در مدار هزار کیلومتری از سطح زمین است که با تکمیل آن، عملاً دستیابی ایران به مدار ارتفاع پایین زمین (لنو) تثبیت می‌شود. هدف گام چهارم نیز دستیابی به مدار ژئو در ۳۶ هزار کیلومتری سطح زمین است؛ امری که امکان داشتن ماهواره‌های زمین‌آهنگ مخابراتی و تحقیقاتی عملیاتی را فراهم خواهد کرد. در واقع مطابق نقشه راه فناوری فضایی کشور، فرایند ساخت ماهواره برای دستیابی به مدار ۳۶ هزار کیلومتری زمین در حوزه ماهواره‌های مخابراتی، از ساخت ماهواره «ناهید یک» آغاز شده و تا «ناهید ۵» و «ماهواره ایران نت» که ماهواره عملیاتی است، دنبال می‌شود. گرچه قرار بود که گام دوم برنامه فضایی ایران، در سال ۱۴۰۰ به نتیجه برسد اما با تأخیرهایی که به دلیل کاهش حمایت سیاست‌گذاران داخلی، مشکلات مالی ناشی از تحریم و همچنین تحریم مستقیم سازمان فضایی ایران توسط آمریکا در سال ۱۳۹۸ رخ داد، اکنون همچنان در مراحل نهایی گام دوم هستیم. البته به موازات گام دوم، اقدامات و برخی زیرساخت‌های لازم برای گام سوم و چهارم، مانند راه‌اندازی پایگاه پرتاب چابهار، طراحی و ساخت ماهواره بر «سریر» و «سروش» و ساخت و طراحی ماهواره‌های ناهید نیز در حال اجراست. ماهواره مخابراتی «ناهید ۲» جزو میکروماهواره‌هایی است (وزن حدود ۱۳۵ کیلوگرم) که با عمر بیش از ۲ سال در مدار بالای ۵۰۰ کیلومتر قرار

و پیش‌پرداخت‌هایش نتیجه‌ای نداد. با حمله عراق به ایران و اولویت‌های جنگی کشور، برنامه ماهواره‌ای ایران متوقف ماند. می‌توان با اغماض، سال ۱۳۷۵ را زمان آغاز عزم محققان ایرانی برای ساخت و طراحی ماهواره ایرانی دانست. تلاش‌هایی که اولین نتیجه‌شان ماهواره «مصباح ۱» بود؛ ماهواره‌ای که به دلیل نداشتن پرتابگر بومی، پرتاب آن به یک شرکت ایتالیایی واگذار شد و با بدقولی آنها پرتاب نشد و بعد هم به دلیل قدیمی شدن تکنولوژی، از صف پرتاب خارج شد. پروژه بعدی «سینا ۱» بود که طراحی مفهومی‌اش با ایرانی‌ها، ولی ساخت و پرتاب و راه‌بری آن با شرکتی روسی بود. این ماهواره در سال ۱۳۸۴ توسط روس‌ها به فضا پرتاب شد، ولی زودتر از پیش‌بینی‌های اولیه ارتباطش با زمین قطع شد و سودی نداشت. از همان زمان بود که دولت عزم حمایتی جدی‌تری نشان داد و سازمان فضایی توانست در یک پروژه کاملاً بومی و فشرده، طی سه سال، ماهواره «امید» و پرتابگر ایرانی «سفیر» را آماده تحویل کند. نهایتاً پرتاب موفق امید از پایگاه فضایی ایرانی در بهمن ۱۳۸۷، نقطه عطفی در تاریخ تلاش‌های فضایی ایران شد تا ۱۴ بهمن را در تقویم شمسی انقلاب به نام روز فناوری فضایی ثبت کند؛ روزی که مردم توانایی فناوران و دانشمندان ایرانی را باور کردند و ایران نهمین کشوری شد که سازمان فضایی‌اش به فناوری فضایی بومی مستقل دست یافت. از ابتدای تشکیل سازمان فضایی ایران در دهه هشتاد که مأموریت‌های آن در راستای اقتدارآفرینی و افزایش امنیت ملی، توسعه علم و فناوری‌های متخصصین داخلی و رفع نیازهای فضایی کشور و انتفاع از پروژه‌های رو به گسترش اقتصاد فضایی تعریف شد، نقشه راه فناوری فضایی کشور، ۴ گام را در توسعه برنامه فضایی خود در نظر گرفت. گام نخست دستیابی به مدار ۲۵۰ کیلومتر زمین بود که با قرار گرفتن ۴ ماهواره امید، نوید، فجر و رصد توسط ماهواره‌بر سفیر، تا ابتدای دهه نود کامل شد. گام دوم، قرار دادن ماهواره‌ها در مدار

”

می‌توان با اغماض، سال ۱۳۷۵ را زمان آغاز عزم محققان ایرانی برای ساخت و طراحی ماهواره ایرانی دانست. تلاش‌هایی که اولین نتیجه‌شان ماهواره «مصباح ۱» بود؛ ماهواره‌ای که به دلیل نداشتن پرتابگر بومی، پرتاب آن به یک شرکت ایتالیایی واگذار شد و با بدقولی آنها پرتاب نشد و بعد هم به دلیل قدیمی شدن تکنولوژی، از صف پرتاب خارج شد